

Svalbards fremtid - Tromsø Ap og Svalbard Ap

I 2025 er det 100 års jubileum for Svalbardtraktaten og Norges suverenitet over Svalbard. Den siste gruva, Gruve 7, er vedtatt nedlagt samtidig med 100 års jubileet for Svalbardtraktaten. Det er fremdeles store mineralressurser igjen på Svalbard og i avgangsmassene er det med stor sannsynlighet sjeldne mineraler som kan reposseseres. Svalbard kan i nær fremtid fortsette å bruke utskipningshavnen på Hotelnesset for ny industriell aktivitet. Den planlagte nedstenging av Gruve 7 har gitt økt fokus på Svalbards fremtid og en ny mulighet for framtidig industriell aktivitet.

Dagens geopolitiske situasjon

Beslutningen om å legge ned gruvevirksomheten på Svalbard kom etter 1990 hvor oppløsningen av Sovjetunionen var en viktig beveggrunn. Etter Russlands angrepskrig mot Ukraina og vestens støtte til Ukraina, har både forsvars- og sikkerhetspolitikken i Nord-Norge og Arktis endret seg radikalt. Hensynet til strategisk forsyningssikkerhet på mineraler og andre kritiske resurser er høyest på dagsorden i Nord-Amerika, Europa og i NATO.

Venezuela og Colombia er to store produsenter av kull. Begge land har et godt forhold til Russland. Colombia viser nå interesse for å bli med i BRICS. Russland har invitert de fleste store BRICS-land som Kina, India, Sør-Afrika og Tyrkia til Svalbard. Industriproduksjon på Svalbard har derfor aldri har vært mer viktig for både ivaretagelse av vår suverenitet og for strategisk forsyningssikkerhet for industrien i Norge og Europa.

Økt behov for metallurgisk kull

Det metallurgiske kullet på Svalbard går ikke til forbrenning for kraftproduksjon i Europa, men er en kritisk innsatsvare for produksjon av legeringer og metaller. Dette er metallurgisk kull som industrien i Norge og Europa trenger for det grønne skifte og for å nå klimamål.

Regjeringen har nylig signert en partnerskapsavtale på kritiske mineraler med USA og i 2023 med EU. EU importerte 17 millioner tonn metallurgisk kull fra Russland i 2021. Europas underskudd av metallurgisk kull har økt samtidig som metallurgisk kull er på listen over kritiske råvarer for forsyningssikkerhet i EU. EU har vansker med å sikre seg langvarige importavtaler fra ikke russiske alternativer til ferrolegeringsindustrien.

Det er også funnet betydelige mengder gull på Svalbard og de er høyst sannsynlig også betydelig mengder sjeldne mineraler som er kritisk viktig for det grønne skifte.

Regjeringens mineralstrategi legger godt til rette for økt mineralutvinning

Mineraler er samfunnskritiske

Norske mineralprosjekter må realiseres raskere.

Norsk mineralnæring skal bidra til den sirkulære økonomien.

Norsk mineralnæring skal bli mer bærekraftig

Norske mineralprosjekter trenger god tilgang til privat kapital.

Norge skal være en stabil leverandør av råvarer til grønne verdikjeder

Klima og miljø

Utvinning av mineralkullet på Svalbard slipper svært lite metan sammenlignet med globalt gjennomsnitt, faktisk bare om lag 4 % av gjennomsnittet. Norsk og Europeisk industri importerer nå kull fra Latin Amerika og må redegjøre for indirekte utslipp i sine produkter. Klimautslippene kan være opptil 80 ganger høyere per tonn kull produsert i andre land når direkte og indirekte klimautslipp tas hensyn til.

I likhet med norsk produksjon av Norsk olje og gass, har det metallurgiske kullet på Svalbard blant verdens laveste metanutslipp per tonn produsert, og bidrar dermed til reduksjon i globale klimautslipp.

Sysselsetting

De ansatte gruvearbeiderne i Store Norske er organiserte fagarbeidere fra Norge. I lys av Regjeringens innsats for å øke antall nordmenn på Svalbard kan avslutningen av gruvedriften medføre at andel nordmenn på Svalbard faller under femti prosent.

Innstendig oppfordring til Regjering

Vi oppfordrer regjering til følgende:

- Sørge for at kunnskapen om gruvedrift ikke går tapt ved at det sikres rekruttering av unge fagarbeidere som kan få erfaring fra driften av gruve 7 og videre arbeid med planlegging for økt mineralutvinning og prosessering på Svalbard.
- Fagutdanning og lærlingplasser for mineralvirksomhet på Svalbard og på fastlandet bør styrkes i lys av den nasjonale satsningen på mineraler.
- Grunnet det økte behovet for metallurgisk kull og mineraler som det grønne skifte krever, bør det vurderes en rask åpningsprosess for Bassen-forekomsten. Da må det samtidig tas hensyn til at et vern av Adventdalen som Nasjonalpark ikke forhindrer etablering av en fremtidig ny tilkomstvei til Bassen-feltet.
- Sette av midler i statsbudsjettet for å verifisere eksisterende funn og kartlegge nye forekomster, herunder edle metaller og sjeldne mineraler på Svalbard, samt reprosessering av avgangsmasser for uttak av sjeldne og kritiske mineraler.
- Hotellnesset bør inkluderes i Svalbardstrategien som sted for mottak for mineraler fra øygruppen, prosessering og mellomlagring av mineraler for utskipning til Europeiske markeder.

Referanser

Norges mineralstrategi

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/norges-mineralstrategi/id2986278/?ch=3>

Metanutslipp – FN Klimapanel - IPPC – EU om metan

https://energy.ec.europa.eu/topics/carbon-management-and-fossil-fuels/methane-emissions_en

Store Norske om metanutslipp fra kullutvinning

<https://img9.custompublish.com/getfile.php/1149456.1589.udccsfrceb/Svea%2B-%2Brapporten.pdf?return=snsk.custompublish.com>

Bilaterale internasjonale metanavtaler

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/vil-kutte-metanutslipp/id3043567/#:~:text=Kina%20og%20Norge%20har%20inng%C3%A5tt,%C3%A5rsak%20til%20den%20globale%20oppvarmingen.>

Kullgruver i Regnskogen i Latin Amerika

<https://www.wri.org/insights/how-mining-impacts-forests>
Tonnasje

Norge og EU – strategisk partnerskapsavtaler - mineraler
<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/norge-inngar-gront-strategisk-industripartnerskap-med-eu/id3031333/>

Norge og US – strategisk mineralavtaler
<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/norge-inngar-historisk-samarbeidsavtale-med-usa/id3055902/>

Verdiskapning i fastlandsindustrien og sysselsetting
<https://www.norskindustri.no/kampanjesider/industrien-som-endrer-norge-og-europa/>

Russland på Svalbard – inviterer BRICS land
<https://tass.com/world/1777159>
https://www.nrk.no/tromsogfinnmark/kinesisk-viseminister-besokte-svalbard_-norge-ma-tra-varsomt-1.17026593
<https://www.thebarentsobserver.com/arctic/moscow-continues-to-push-for-brics-science-centre-at-svalbard/128069>